

dn., 08.01.2024

**Szanowna Pani Ministra
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministerstwo Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa**

Szanowna Pani

Zarząd Stowarzyszenia zwraca się z prośbą o podjęcie działań mających na celu uregulowanie zasad wynagradzania pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Obecnie w placówkach prowadzonych jako jednostki samorządu terytorialnego obowiązują zasady określone w ustawie o pracownikach samorządowych. W przypadku placówek prowadzonych przez NGO przepisy o najniższym wynagrodzeniu. W połączeniu tych regulacji z wzrostem płacy minimalnej od stycznia 2024 roku jest praktycznie zrównanie płac wychowawców, specjalistów zatrudnionych w placówkach do wysokości stanowisk gospodarczych.

Sprawowanie opieki nad dzieckiem znajdującym się w sytuacji kryzysu rodziny jest zadaniem trudnym. Pracownicy merytoryczni muszą spełniać wymogi w zakresie wykształcenia wyższego, umiejętności pracy w warunkach stresu i dużego obciążenia emocjonalnego. Od kilku lat zauważamy stopniową pauperyzację zawodu. Zniesienie Karty Nauczyciela w placówkach w zakresie przywilejów skróconego czasu pracy, wymiaru urlopu było trudnym procesem. Jako środowisko zrozumieliśmy istotę kierunku zmian. Nie możemy jednak się pogodzić z pogłębianiem procesu upadku zawodu wychowawcy. Powierzone nam czasowo pod opiekę dzieci wymagają wsparcia specjalistów posiadających najwyższe kwalifikacje i kompetencje. Czasowe zastępowanie dziecka rodziców wymaga od naszych pracowników oddania 365 dni w roku, siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę.

Podnoszenie pensji minimalnej bez uwzględniania podwyżek dla innych pracowników skutkuje spłaszczeniem wysokości wynagrodzeń. Dyrektorzy placówek mają coraz większe

trudności w zatrudnieniu nowych wychowawców, pedagogów, psychologów w miejsce odchodzących do innych profesji doświadczonych pracowników. Należy pamiętać, że stworzenie stabilnego, bezpiecznego dziecku środowiska wymaga od wszystkich pracowników placówek pełnego zaangażowania, wysokich kwalifikacji, pokładów empatii i specyficznych kompetencji w zakresie pracy z dzieckiem. Poziom fluktuacji pracowników placówek z każdym rokiem się zwiększa.

Zapowiedzi zwiększenia wynagrodzeń w sferze budżetowej, podniesienia wzrostu pensji nauczycieli, które jest jak najbardziej słuszne przy pominięciu naszej grupy zawodowej spotyka się z rozgoryczeniem. Nie jest dla naszych pracowników zrozumiałe z jakich powodów od kilku lat jesteśmy traktowani gorzej, tak po ludzku niedoceniani.

W zaistniałej sytuacji prosimy Panią Ministrę o podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji placowej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dziękujemy serdecznie Pani za okazane zrozumienie i ewentualną pomoc.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

SEKRETARZ STANU
Aleksandra Gajewska

BPD-V.055.1.2024.ES
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją w sprawie uregulowania zasad wynagradzania pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, uprzejmie informuję.

Na mocy przepisu art. 204 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177) z dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 1 stycznia 2012 r., uchylono przepis Karty Nauczyciela, zgodnie z którym ustawę tę stosowano także do wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych przed dniem 1 stycznia 2004 r. w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jednocześnie ustawodawca, w art. 237 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w stosunku do tej grupy pracowników przewidział 2-letni okres przejściowy, po ustaniu którego osoby te miały stać się pracownikami samorządowymi. Oznacza to, że od dnia 2 stycznia 2014 r. wskazane osoby stały się pracownikami samorządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530, z późn. zm.).

Obecnie nie ma możliwości prawnych zatrudniania wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie przepisów Karty Nauczyciela. Podstawą zatrudniania mogą być jedynie ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Ponadto rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960) określa kwoty minimalnego miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego ustalonego w kategoriach

zaszeregowania. Załącznik nr 3 ww. rozporządzenia wskazuje kwoty minimalnego wynagrodzenia przysługującego wychowawcom w zależności od kategorii zaszeregowania. Tak określona stawka wynagrodzenia pozwala samorządom lokalnym na dostosowanie poziomu wynagrodzeń do możliwości finansowych jednostki oraz struktury wynagrodzeń na danym terenie.

Wskazane wyżej rozporządzenie Rady Ministrów określa możliwości zatrudnienia i określania stanowisk pracowników, co daje samorządowi możliwość wyznaczenia ścieżki rozwoju zawodowego, a co za tym idzie awansu stanowiskowego i finansowego dla pracowników. W rozporządzeniu bowiem wskazane są jedynie kwoty minimalnych wynagrodzeń, w związku z czym samorzady mają możliwość elastycznego ustalenia wysokości wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w podmiotach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów nie zawierają zasad i warunków awansowania pracownika na stanowisko wyższe. Decyzję o awansowaniu pracownika na stanowisko wyższe podejmuje pracodawca, który bierze pod uwagę całokształt okoliczności dotyczących zatrudnienia pracownika oraz wykonywania pracy na powierzonym stanowisku, w tym spełnienie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych w rozporządzeniu dla danego stanowiska. Przedmiotowe rozporządzenie Rady Ministrów nie określa konkretnych wymagań kwalifikacyjnych, lecz odsyła w tym zakresie do odrębnych przepisów, tj. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zaś ramy kwalifikacyjne dla określonych pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast nie tworzy wymogów warunkujących uzyskanie przez nich kolejnych stopni zawodowych, co daje pracodawcy możliwość elastycznego podejścia do kwestii awansu zawodowego pracowników.

Zgodnie z art. 20 ustawy o pracownikach samorządowych, pracownik samorządowy, który wykazuje inicjatywę w pracy i sumiennie wykonuje swoje obowiązki, może zostać przeniesiony na wyższe stanowisko w ramach awansu wewnętrznego. Awans wewnętrzny może zostać dokonany w ramach tej samej grupy stanowisk, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o pracownikach samorządowych. Z uwagi na powyższe, kształtowanie sytuacji pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej zależy od decyzji uznaniowych organów zatrudniających pracowników.

Niemniej należy podkreślić, że postulaty dotyczące poprawy sytuacji płacowej między innymi pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych są poddawane analizie przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kierunku przedstawienia propozycji zmian legislacyjnych.

Ponadto uprzejmie informuję, że Rada Ministrów na swym posiedzeniu w dniu 19 marca br. przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw przedłożony przez ministra rodziny, pracy i polityki społecznej. Rząd zamierza w ten sposób

umożliwić wprowadzanie programów, które dofinansują samorządom wynagrodzenia m.in. pracowników zatrudnionych w jednostkach pomocy społecznej w kwocie 1 tys. zł brutto. Dzięki rozwiązaniom zawartym w projekcie możliwe będzie przyjmowanie programów rządowych, które dotyczą dofinansowania samorządom wynagrodzeń m.in. pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dofinansowanie będzie dotyczyć także kosztów składek od wynagrodzeń. Nowe przepisy będą stanowić podstawę prawną do przyjmowania przez Radę Ministrów programów rządowych i określają ich ogólne warunki, natomiast zasady realizacji i rozliczenia przeznaczanych środków zostaną określone w poszczególnych programach. Projekt ustawy przyjęty przez Radę Ministrów trafi teraz do prac legislacyjnych w parlamencie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że z inicjatywy Pani dr Agnieszki Dziemianowicz-Bąk - Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zostały powołane zespoły robocze, w tym zespół dotyczący spraw instytucjonalnej pieczy zastępczej, celem przedstawienia rekomendacji rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

PW 874 594